

Kysymyksiä ja vastauksia ympäristövaikutusten arvioinnista (YVA)

Mikä on YVA?

YVA on ympäristövaikutusten arviointimenettely, jossa arvioidaan tulevien laajamittaisten ja isojen hankkeiden merkittävät ympäristövaikutukset ja johon vaikutusalueen asukkaat ja viranomaiset voivat osallistua.

Milloin YVA tehdään?

YVA-laissa on hankeluettelo, jossa on määritelty, millaisista hankkeista tai hankkeiden laajennuksista on aina tehtävä ympäristövaikutusten arviointi. Myös luettelon ulkopuolisista hankkeista on tehtävä YVA, mikäli hankkeella on vastaavia ympäristövaikutuksia. Näistä hankkeista ELY-keskus tekee erillisen päätöksen.

Kuka aloittaa YVAN?

Ympäristövaikutusten arvioinnin käynnistää ja siitä vastaa taho, joka suunnittelee hanketta. YVA-menettely alkaa, kun hankkeesta vastaava toimittaa laatimansa arviointiohjelman yhteysviranomaiselle eli alueelliselle elinkeino-, liikenne-, ja ympäristökeskukselle (ELY-keskus).

Mikä on ennakkoneuvottelu?

Ennakkoneuvottelu on hankkeesta vastaavan ja viranomaisten välinen tiedonvaihto- ja neuvontatilaisuus. Useimmiten ennakkoneuvottelu pidetään hankkeen alkuvaiheessa, kun YVA-arviointiohjelma on vasta valmisteilla. Toinen ennakkoneuvottelu yleensä pidetään selostuksen luonnosvaiheessa. Ennakkoneuvottelun tavoitteena on edistää eri arviointi-, suunnittelu- ja lupamenettelyjen kokonaisuuden hallintaa.

Miten YVA-menettely etenee?

YVA-menettely on kaksivaiheinen. Ensin hankkeesta vastaava laatii arviointiohjelman, jossa esitetään hankkeen toteuttamisvaihtoehdot ja miten ympäristövaikutukset tullaan selvittämään. Seuraavassa vaiheessa hankkeesta vastaava kokoaa selvityksistä saadun tiedon arviointiselostukseen. Selostuksessa kuvataan hankkeen eri vaihtoehtojen merkittävät ympäristövaikutukset ja niiden lieventämiskeinot.

Mitä ELY-keskus tekee YVA-prosessissa?

ELY-keskus on yhteysviranomainen ja puolueeton arvioija. ELY-keskus tiedottaa ja järjestää yleisötilaisuuden, kun arviointiohjelma on tullut vireille ja samoin sitten, kun selostus on nähtävillä. ELY-keskus kokoaa asukkaiden ja järjestöjen mielipiteet sekä eri viranomaisten lausunnot. Molemmissa

vaiheissa ELY-keskus laatii lausunnon saadun palautteen ja oman asiantuntemuksensa pohjalta. Selostusvaiheen lausuntoon kuuluu perusteltu päätelmä ympäristöselvitysten riittävydestä ja laadusta.

Miten kauan YVA-menettely vie aikaa?

Nopeimmillaan YVA-menettelyyn menee noin vuosi. Aikataulu riippuu hankkeesta vastaavasta ja siitä, miten kauan vaadittaviin selvityksiin tarvitaan aikaa.

ELY-keskuksen tulee viipymättä kuuluttaa arviointiohjelmasta ja se laitetaan julkisesti nähtäville 30 päivän ajaksi (poikkeustilanteissa 60 päivän ajaksi). Myöhemmin arviointiselostus on puolestaan nähtävillä 30-60 päivää.

Mitä tapahtuu YVAN jälkeen?

YVA-menettelyn jälkeen hankkeesta vastaava voi hakea toiminnalle tarvitsemiaan lupia. Kyseeseen voi tulla esimerkiksi ympäristölupa, rakennuslupa tai vesilupa. Lupaviranomaisten tulee osoittaa, miten ne ovat ottaneet YVAN tulokset huomioon ja miten merkittävät vaikutukset tulevat lievennetyiksi. YVAsta saatua tietoa voidaan hyödyntää myös kaavoituksessa.

Mikä on kansainvälinen YVA?

Valtioiden rajat ylittävien ympäristövaikutusten arviointia säätelee ns. Espoon sopimus. Sopimuksessa mukana olevilla valtioilla on oikeus osallistua toisessa valtiossa käytävään YVAan, mikäli ympäristövaikutukset kohdistuvat kyseiseen valtioon.

[Lisätietoa ympäristövaikutusten arvioinnista](http://ymparisto.fi) (ymparisto.fi)